

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

ANY 2006

1. CONFERÈNCIES

VIATGES A LA FRESCA

Com cada any, s'ha programat el cicle estiuenç de projecció d'audiovisuals que ens acosten a viatges a països llunyans. Una manera d'aprendre de les experiències viatgeres de membres del CEG o d'amics, en la tranquil·litat de les hores de la nit, tot havent sopat.

-9 de juny. *Trekking pel Nepal*, per Jordi Magrinyà.

-16 de juny. *Madagascar, el paradís perdut*, per David Rabadà Vives.

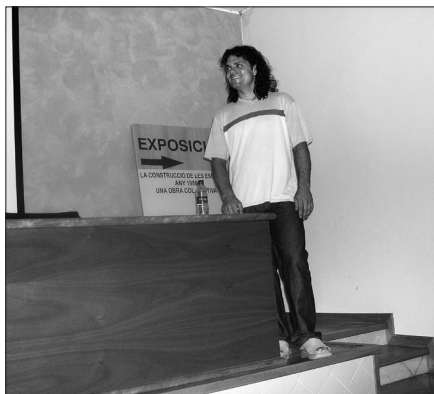
□ Jordi Magrinyà passant l'audiovisual sobre el Nepal.

□ David Rabadà argumentant el seu viatge a Madagascar.

- 14 de juliol. *Viatge a Etiòpia*, per Jordi Santó.

- 21 de juliol. *Viatge al Japó*, per Josep M. Gavalrà.

□ Jordi Santó, una nova incorporació als "Viatges a la fresca".

□ El Japó és el viatge que ens va presentar Josep M. Gavalrà.

ALTRES CONFERÈNCIES

- 10 de març. "Immigració i integració. Voluntaris per la llengua a Vila-rodonà, 2003-2006", per M. Mercè Vidal. "Fet migratori i diversitat", per Marta Casas, antropòloga.

□ Conferència sobre immigració i integració. Presentació de les experiències dels voluntaris per la llengua a Vila-rodonà.

- 31 de març. Projectió de l'audiovisual de Fèlix Zurita *Collites amargues, els monocultius de la fam*. Presentació i comentaris de Gonçal Barrios Sanromà, de l'ONG Entrepobles.
- 24 de juny. "Patrimoni natural, sostenibilitat i territori", per Martí Boada.

□ Conferència
de Martí Boada.

2. EXCURSIONISME

SORTIDES A PEU

- 29 de gener: Per les Espalamoses
- 14 d'abril: Sant Salvador de la Balma de Pontons

□ Sortida de Divendres
Sant a Sant Salvador
de la Balma, a Pontons.

SORTIDES CULTURALS

Aquest any hem encetat una nova manera de passar un diumenge al matí. Visites culturals a l'entorn proper, programades per anar-hi a peu o en cotxe segons demani cada proposta, amb la voluntat de conèixer valors patrimonials del territori.

-5 de març. Visita a les restes del les obres del Ferrocarril Transversal del Principat de Catalunya als termes municipals de Vila-rodon, Aiguamúrcia i el Pont d'Armentera.

-7 de maig. Les barraques de pedra seca de les Planes de Santes Creus.

EXCURSIÓ AL CAP DE CREUS I LA JONQUERA

12, 13 i 14 de maig.

La sortida de primavera, per motius de disponibilitat de la casa, es va realitzar durant el mes de maig, fet que propicià una disminució de participants. En total, una vintena justa. L'estada la tinguérem al Casal de l'Albera de la Jonquera, casa de colònies situada a llevant del

□ El menjador de la casa de colònies del Casal de l'Albera.

□ Plovent a Sant Pere de Rodes.

peatge de l'autopista. Una casa nova, molt ben condicionada, amb bones vistes sobre aquesta part de l'Empordà. La sortida de dissabte consistia a fer el tram final del GR que travessa els Pirineus. Tanmateix, la pluja només va permetre fer-ne un tram. La visita al monestir de Sant Pere de Roda va ser un bon inici de jornada que al capvespre vàrem cloure caminants i acompanyants al cap de Creus. La ruta del diumenge la realitzàrem per l'entorn de la casa, cap als plans situats al sud de l'Albera, on poguérem contemplar les alzines sureres, conjunts megalítics de dòlmens i menhirs i el conjunt dels estanys de Canadal.

- ☐ El grup participant en la sortida al cap de Creus.

SOPAR ANUAL DEL CEG. LLIURAMENT DE PREMIS DEL CONCURS FOTOGRÀFIC "EXCURSIÓ AL CAP DE CREUS". CELEBRACIÓ DEL 10È ANIVERSARI DEL CEG

El dia 17 de juny, a les 10 del vespre, després de la presentació de *La Resclosa*, es va celebrar un sopar commemoratiu del desè aniversari del CEG, a la sala del ball del Casal. Deu anys d'activitats, deu números de *La Resclosa* i també deu anys de caminades de primavera,

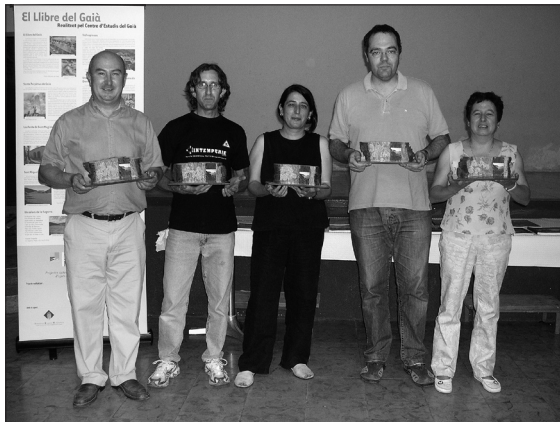
- ☐ Sopar del desè aniversari.

Memòria d'activitats

que vàrem voler celebrar convenientment. Com cada any, es va distribuir el quadern de la sortida de primavera, realitzada a l'Albera i al cap de Creus, redactat per Josep Santesmases, Josep M. Gavalrà i Marina Miquel, al mateix temps que es feia el lliurament dels premis del concurs fotogràfic sobre la caminada.

□ Guanyadors del concurs fotogràfic.

SORTIDA D'ESTIU AL PEDRAFORCA. 7, 8, I 9 DE JULIOL

Com ja és de consuetud, el CEG va organitzar la sortida estiuenca als Pirineus. El lloc elegit va ser el Pedraforca, el cim del qual fou assolit per gairebé una vintena d'excursionistes.

□ Membres del CEG al cim del Pedraforca.

3. EDICIONS

LA RESCLOSA

El dia 17 de juny es va presentar el número 10 de *La Resclosa*, miscel·lània d'estudis del Centre d'Estudis del Gaià. La presentació va anar a càrrec de Josep M. Pons i Altès, historiador, professor de la Universitat Jaume I de Castelló i membre del Centre d'Estudis del Priorat.

□ Presentació de *La Resclosa* 10, a càrrec de Josep M. Pons Altès.

Sumari

1. "Els conreus al municipi d'Aiguamúrcia", per Jaume Marlès i Magre.
2. "De la deu del bosquet de Sant Sebastià al Molí de Baix: un recorregut per hidraulisme del monestir cistercenc de Santes Creus", per Cristina Crespo, Eduardo Díaz i Xavier Rodon.
3. "Memòria històrica i ministeri pastoral. Mn. Pere Joan Pons, vicari perpetu d'Alió i Puigpelat (1595-1620)", per Manuel M. Fuentes i Gasó.
4. "El procés de segregació de Rodonyà de la parròquia de Puigtinyós (1791-1867)", per Isidre Pastor i Batalla.
5. "Republicans, anticlericals i revolucionaris. Articulistes vila-rodonins a la premsa de Valls, 1902-1907", per Josep Santesmases i Ollé.
6. "Les escoles noves, 1978-1981", per Dolors Saumell i Calaf, M. Lluïsa Tell i Rosich.
7. Memòria d'activitats.

Durant la tardor, *La Resclosa* va ser presentada també a Santes Creus, Rodonyà i Montferri.

4. PRESENTACIONS DE LLIBRES

"LES CINC CARES DE LA TERRA"

27 de gener, Casal de Vila-rodon.

David Rabadà va presentar la seva segona novel·la. Ubicada en un futur proper, amb un plantejament sobre l'evolució de la ciència, David Rabadà utilitza les seves experiències viat-

geres com a recurs dels escenaris i els ambients on es desenvolupa la trama. La presentació va anar a càrrec de Josep Santemases.

□ Presentació
de la segona novel·la
de David Rabadà.

"SANTES CREUS I LES TERRES DEL GAIÀ"

Presentacions:

-Casal de Vila-rodona, dia 17 de febrer. A càrrec de Magí Sunyer (escriptor i professor de la URV).

□ Magí Sunyer
fent la presentació
del llibre *Santes Creus
i les terres del Gaià*.

-Santes Creus, dia 25 de febrer. A càrrec de Narcís Figueras (professor de la UOC i president del Centre d'Estudis Selvatans).

Josep Santesmases i Joan Cunillera ofereixen una aproximació literària i artística a quaranta-cinc indrets, espais o elements de les terres a l'entorn de la conca hidrogràfica del riu Gaià, des d'Aguiló fins a Tamarit. Petites proses que descriuen, interpreten o s'inspiren en una llarga coneixença del territori, acompanyades cadascuna d'una interpretació plàstica.

□ Narcís Figueras presentant el llibre de Josep Santesmases i Joan Cunillera a Santes Creus.

5. EXPOSICIONS

- Juliol-agost. Pintures d'Antoni Cardó.

- Fira. Presentació de l'exposició realitzada pel CEG, amb la col·laboració del Casal: "El Casal de Vila-rodona, 40 anys d'activitat". Es tracta d'una exposició estructurada en àmbits d'activitats que han tingut com a marc les instal·lacions del Casal. Una exposició bàsicament realitzada amb imatges fotogràfiques.

□ Inauguració de l'exposició "El Casal de Vila-rodona. 40 anys d'activitat".

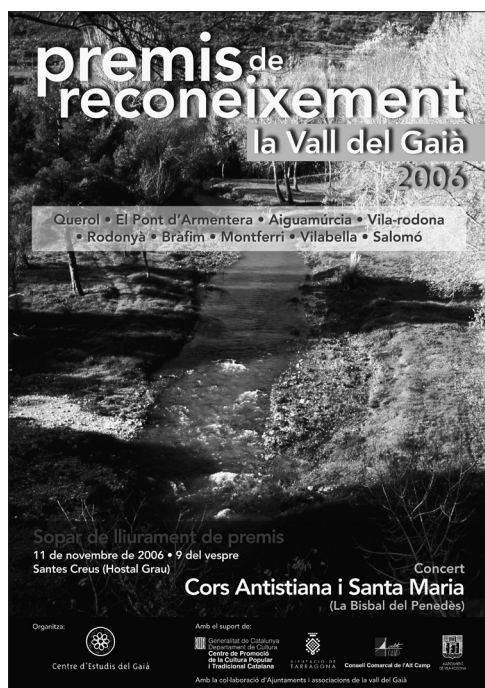
□ Gran assistència a la inauguració de l'exposició sobre el Casal.

6. DESÈ ANIVERSARI DEL CENTRE D'ESTUDIS DEL GAIÀ.

PREMIS DE RECONeixEMENT LA VALL DEL GAIÀ

El Centre d'Estudis del Gaià, amb motiu del seu desè aniversari, va convocar els primers Premis de Reconeixement La Vall del Gaià, destinats a reconèixer la tasca realitzada per persones, entitats, col·lectius o institucions en l'àmbit de la cultura, el patrimoni i els valors socials. Els premis estaven oberts a la participació de persones i col·lectius dels municipis de Querol, el Pont d'Armentera, Aiguamúrcia, Vila-rodona, Montferri, Bràfim, Vilabella i Salomó, que conformen l'espai geogràfic de la vall mitjana del Gaià. El propòsit ha estat crear vincles entre la societat d'aquest territori i posar en valor persones i col·lectius que s'han distingit pel seu treball a favor de la cultura, del patrimoni i dels valors socials, i fer públic que en les nostres poblacions hi ha valors humans significatius que cal destacar.

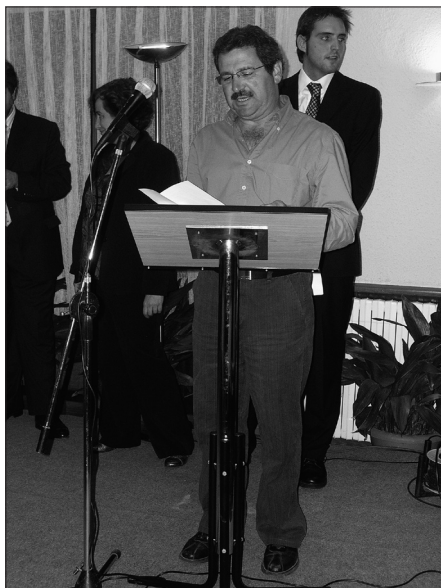
□ Cartell dels Premis de Reconeixement La Vall del Gaià.

Es van establir tres premis: cultura, patrimoni (natural, arquitectònic, o d'altres tipus), i valors socials. Els premis els atorgava un jurat a partir de les propostes rebudes d'ajuntaments i entitats dels nou municipis esmentats. El jurat estava format per:

- Emília Altarriba i Alberch, presidenta de la Fundació d'Afectats i Afectades de Fibromiàlgia.
- Manuel Fuentes i Gasó, historiador, director de l'Arxiu Diocesà de Tarragona, i exrector de les parròquies de Santes Creus i el Pont d'Armentera.

- Antoni Gavalvà i Torrents, historiador, professor titular de la Universitat Rovira i Virgili, patró de les fundacions Roca i Galès i de l'Institut Ramon Muntaner.
- Albert París i Fortuny, periodista i adjunt a la Direcció General d'Hermes Comunicacions.
- Maribel Serra Pallarès, documentalista de Televisió de Catalunya.
- Antoni Virgili i Colet, historiador, professor associat de la Universitat Autònoma de Barcelona i vicepresident de l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus.
- Dolors Saumell i Calaf, coordinadora de serveis de la Biblioteca Pública de Tarragona i presidenta del Centre d'Estudis del Gaià.

□ Antoni Virgili, membre del jurat, parlant en representació de Mn. Cabayol.

□ Dolors Saumell, presidenta del CEG, en la seva intervenció.

Va actuar com a secretari del jurat, amb veu i sense vot, Josep M. Gavalvà Gotarra, secretari del Centre d'Estudis del Gaià.

Es va registrar una elevada participació, amb un total de 29 entitats que van presentar 26 candidatures, distribuïdes de la forma següent: 10 per al premi de Cultura, 7 per al de Patrimoni i 9 per al de Valors Socials.

Els premis van ser atorgats a les persones següents:

- Premi de Reconeixement de la Vall del Gaià de Cultura: *Jaume Aguadé Sordé*.
- Premi de Reconeixement de la Vall del Gaià de Patrimoni: *Plataforma Salvem Querol*.
- Premi de Reconeixement de la Vall del Gaià de Valors Socials: *Mossèn Josep Cabayol*.

El lliurament dels premis va tenir lloc el dia 11 de novembre en el transcurs d'un sopar celebrat a l'Hostal Grau de Santes Creus, amb la participació d'unes 150 persones. Finalitzat el lliurament dels premis, l'acte va cloure amb un concert dels Cors Antistiana i Santa Maria.

Els premis comptaven amb el suport del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Tarragona, el Consell Comarcal de l'Alt Camp i l'Ajuntament de Vila-rodona, i amb la col·laboració d'ajuntaments i associacions de la vall del Gaià. En conjunt, podem dir que va ser una experiència molt reeixida, que va mobilitzar moltes energies en la seva organització i que va propiciar la valorització de persones i col·lectius del territori propi del Centre d'Estudis del Gaià.

A continuació sintetitzem els mèrits dels premiats:

PREMI DE CULTURA: Jaume Aguadé i Sordé

Jaume Aguadé i Sordé (Vilabella 1927). Professionalment ha exercit com a professor a l'Escola de Mestratge Industrial de Valls i a l'Institut de Batxillerat Narcís Oller. Ha estat inspector d'Ensenyament. Ha publicat un seguit d'articles i de llibres d'investigació històrica. A Vilabella s'ha significat com un gran catalitzador d'idees, que s'han traduït en la participació en la creació i el funcionament de diverses entitats com ara el Casal de Vilabella, la Coral de Vilabella, l'Esbart Dansaire de Vilabella i la revista *Joc Vell i Voltes*, el patronat del museu Mossèn Romà Comamala, etc.

□ Jaume Aguadé, premi de Cultura.

PREMI DE PATRIMONI: Plataforma Salvem Querol

Arran de la notícia d'un pla urbanístic del municipi de Querol que preveia la construcció de més de mil habitatges al lloc conegut com a Rocacorba, a la falda de la muntanya de Montagut, es va constituir la Plataforma Salvem Querol, per tal de lluitar contra el projecte. Les seves reivindicacions han consistit en accions populars, ha aconseguit unes 3.000 firmes contràries al pla, la implicació d'entitats i associacions, presentació d'al·legacions, presència a la premsa i un treball eficaç envers l'administració. Ha raonat a bastament els motius de l'oposició al projecte amb arguments sòlids i documentats.

PREMI DE VALORS SOCIALS: Mn. Josep Cabayol i Magrinyà

Fill de la Riera de Gaià, ha estat rector de les parròquies del Pont d'Armentera (1971-1976) i de Salomó (1992-1995). A partir del 1976, ingressà en una missió a la regió dels Grans Llacs a Ruanda, on, més enllà d'organitzar la comunitat cristiana, desafiant tots els riscos vers la seva persona, la seva tasca s'ha encaminat a l'ajuda humanitària, que es concreta molt especialment en la dotació d'habitatges, la formació d'escoles, la creació de beques per a estudis superiors, la dotació de recursos sanitaris i hospitalaris, la transferència de coneixements sobre pràctiques agràries, etc. Als nostres pobles destaca una important estima i el suport a la seva missió amb aportacions regulars de diversa índole.

□ Membres de la Plataforma Salvem Querol, premi de Patrimoni.

□ Mossèn Cabayol (segon per l'esquerra), premi de Valors Socials, pocs dies abans de tornar a Ruanda.

7. RELACIONS EXTERNES

COORDINADORA DE CENTRES D'ESTUDIS DE PARLA CATALANA

Congrés "Republicans i republicanisme a les terres de parla catalana"

Els dies 3 i 4 de novembre es va celebrar el VI Congrés de la CCEPC al Museu d'Història de Catalunya. Entre les comunicacions presentades, cal esmentar la de Josep Santesmases: "El republicanisme a Vila-rodon a les primeries del segle XX. La difícil arribada al poder local".

INSTITUT RAMON MUNTANER, FUNDACIÓ PRIVADA DELS CENTRES D'ESTUDIS DE PARLA CATALANA

Recercat. Amposta 6 de maig

El CEG va participar en la segona edició de Recercat, Jornada de Cultura i Recerca Local, celebrada a Amposta, amb un estand propi en el qual exposàrem les nostres publicacions i alguns dels projectes en curs. L'estand fou visitat pel conseller de Cultura Ferran Mascarell.

□ Estand del CEG a Recercat.

□ El conseller Ferran Mascarell visitant l'estand del CEG.

Ajuts sol·licitats

El CEG durant el 2006 s'ha presentat a la convocatòria d'ajuts a projectes amb la proposta *Santes Creus: de monestir a vila. Imatges d'un canvi*, projecte que serà presentat a la tardor del 2007, organitzat conjuntament amb el Museu d'Història de Catalunya. Es tracta d'una exposició fotogràfica i l'edició d'un catàleg amb imatges procedents de la família Sandoval.

També s'ha acollit als ajuts per a publicacions amb el llibre *El temps del rector Vicenç Morer* i amb el número 11 de *La Resclosa*.